

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. december 14.
(OR. en)

15719/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0425(COD)

IXIM 292
ENFOPOL 639
AVIATION 319
DATAPROTECT 363
JAI 1678
CODEC 2012
IA 223

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. december 14.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 731 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az előzetes utasinformációknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtéséről és továbbításáról, valamint az (EU) 2019/818 rendelet módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 731 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 731 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2022.12.13.
COM(2022) 731 final

2022/0425 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az előzetes utasinformációknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtéséről és továbbításáról, valamint az (EU) 2019/818 rendelet módosításáról

{SWD(2022) 424 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az elmúlt évtizedben az EU-ban és a világ más részein egyaránt nőtt a súlyos és szervezett bűnözés. A súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettség Europol által készített értékelése szerint a szervezett bűnözés az esetek többségében nemzetközi utazással jár, amely jellemzően személyek, kábítószeres vagy más tiltott áruk EU-ba irányuló csempészését célozza. Konkrét példaként említhető, hogy a bűnözők gyakran veszik igénybe az EU fő repülőtereit, valamint a fapados légitársaságok által használt kisebb regionális repülőtereket¹. Hasonlóképpen, az Europol terrorizmussal kapcsolatos helyzetről és tendenciákról szóló jelentése rámutat, hogy az EU-ban továbbra is valós és súlyos a terrorizmus általi fenyegetettség², továbbá kiemeli, hogy a legtöbb terrorista kampány transznacionális jellegű, mivel transznacionális kapcsolattartást vagy az EU-n kívülre történő utazást foglal magában. Ebben az összefüggésben a légi úton utazókra vonatkozó információk fontos eszközt jelentenek a bűnüldöző hatóságok számára az EU-n belüli súlyos bűncselekmények és terrorizmus elleni küzdelemben.

A légi úton utazókra vonatkozó adatok magukban foglalják az előzetes utasinformációkat (API) és az utasnyilvántartási adatállományt (PNR), amelyek együttes használata különösen hatékony eszközt jelent a magas kockázatot jelentő utazók azonosítása és a gyanúsított egyének utazási mintáinak megerősítése terén. Amikor egy utas jegyet vásárol egy légi fuvarozónál, a légi fuvarozó foglalási rendszere PNR-adatokat generál saját üzleti céljából. Ezek magukban foglalják a teljes útvonalra vonatkozó adatokat, a fizetési adatokat, az elérhetőségeket és az utas különleges igényeit. Amennyiben erre vonatkozó kötelezettség áll fenn, ezeket a PNR-adatokat megküldik a célország, és gyakran az indulás szerinti ország utasadat-információs egységének is.

Az EU-ban 2016-ban elfogadták a PNR-irányelvet³ annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam végrehajtsa a PNR-adatok légi fuvarozóktól való, a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtésére vonatkozó szabályokat, a légi fuvarozókat az API-adatok gyűjtésére kötelező, az API-irányelvben⁴ foglalt hatályos uniós szabályok sérelme nélkül. A PNR-irányelv értelmében a tagállamoknak el kell fogadniuk az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a légi fuvarozók továbbítsák a PNR-adatokat annyiban, amennyiben ezeket az adatokat szokásos üzleti tevékenységük keretében már összegyűjtötték. A PNR-irányelv lehetővé teszi az API-adatok és a PNR-adatok

¹ Europol, A súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettség értékelése (SOCTA), 2021, https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/socta2021_1.pdf

² Europol, Jelentés a terrorizmus helyzetéről és tendenciáiról (Te-SAT), 2021, https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/681 irányelve (2016. április 27.) az utas-nyilvántartási adatállománynak (PNR) a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő felhasználásáról.

⁴ A Tanács 2004/82/EK irányelve (2004. április 29.) a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közzétételére vonatkozó kötelezettségéről.

együttes kezelését, mivel a PNR-adatok fogalommeghatározása magában foglal „minden összegyűjtött előzetes utasinformációs (API) adatot”⁵. A PNR-irányelv azonban nem kötelezi a légi fuvarozókat arra, hogy a szokásos üzleti tevékenységükön túlmutató adatgyűjtést folytassanak. Következésképpen a PNR-irányelv nem vezet a teljes API-adatkészlet gyűjtéséhez, mivel ezen adatok gyűjtése nem szolgálja a légi fuvarozók üzleti céljait.

A légi fuvarozók kizárólag a vonatkozó kötelezettség fennállása esetén gyűjtenek API-adatokat az utasfelvétel (online utasfelvétel és repülőtéri utasfelvétel) során. Ezt követően elküldik azokat a határforgalom-ellenőrzést végző illetékes hatóságoknak egy teljes utaslista formájában, amelyen a repülőgép indulásakor a fedélzeten tartózkodó összes utas szerepel. Míg az API-adatok „ellenőrzött” információknak minősülnek, mivel a légi járműre ténylegesen felszállt utazókra vonatkoznak, és azokat a bűnüldöző hatóságok gyanúsítottak és keresett személyek azonosítására is használhatják, a PNR-adatok az utasok által szolgáltatott „nem ellenőrzött” információk. Egy adott utas PNR-adatai általában nem tartalmazzák az összes lehetséges PNR-adatelemet, hanem csak az utas által megadott és/vagy a foglaláshoz szükséges és ezáltal a légi fuvarozó szokásos üzleti céljait szolgáló adatelemeket.

Az API-irányelv 2004-es elfogadása óta globális konszenzus alakult ki arról, hogy az API-adatok használata nem csupán a határigazgatás kulcsfontosságú eszköze, hanem a bűnüldözés – különösen a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem – szempontjából is nagy jelentőséggel bír. Ezért nemzetközi szinten az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa 2014 óta több ízben is szorgalmazta határozataiban az API- és PNR-rendszerek létrehozását és globális bevezetését a bűnüldözés előmozdítása céljából⁶. Emellett az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) részt vevő államainak az API-rendszerek létrehozására vonatkozó kötelezettségvállalása alátámasztja ezen adatok használatának jelentőségét a terrorizmus és a nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben.⁷

Amint az a PNR-irányelv felülvizsgálatáról szóló bizottsági jelentésből is kiderül, az API- és PNR-adatok illetékes bűnüldöző hatóságok általi együttes kezelése – ami azt jelenti, hogy amellett, hogy a légi fuvarozók szokásos üzleti céljaikból gyűjtik, majd az illetékes bűnüldöző hatóságoknak továbbítják a PNR-adatokat, az API-adatokat is kötelesek gyűjteni és továbbítani – jelentősen növeli a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem hatékonyságát az EU-ban⁸. Az API-adatok és a PNR-adatok együttes használata lehetővé teszi az illetékes nemzeti hatóságok számára az utasok személyazonosságának megerősítését, és nagymértékben javítja a PNR-adatok megbízhatóságát. Az érkezést megelőző ilyen együttes használat azt is lehetővé teszi a bűnüldöző hatóságok számára, hogy értékelést végezzenek, és csak azon személyek esetében hajtsanak végre alaposabb átvilágítást, akik objektív

⁵ Lásd az (EU) 2016/681 irányelv I. mellékletének 18. pontját.

⁶ Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2178(2014), 2309(2016), 2396(2017) és 2482(2019) sz. határozata, valamint az EBESZ [Miniszteri Tanácsának 6/16. sz. határozata](#) (2016. december 9.) az előzetes utasinformációk használatának fokozásáról.

⁷ Az EBESZ [Miniszteri Tanácsának 6/16. sz. határozata](#) (2016. december 9.) az előzetes utasinformációk használatának fokozásáról.

⁸ Európai Bizottság, bizottsági szolgálati munkadokumentum, amely az (EU) 2016/681 irányelv felülvizsgálatáról szóló jelentést kíséri, SWD(2020) 128 final.

értékelési kritériumok és gyakorlatok alapján, illetve az alkalmazandó joggal összhangban a legnagyobb valószínűséggel jelentenek biztonsági kockázatot. Ez megkönnyíti az összes többi utas utazását, és csökkenti annak kockázatát, hogy az illetékes hatóságok az utasokat érkezéskor vizsgálatnak vessék alá olyan diszkrecionális szempontok alapján, mint például a faji vagy etnikai származás, amelyet a bűnüldöző hatóságok tévesen hozhatnak összefüggésbe a biztonsági kockázatokkal.

A jelenlegi uniós jogi keret azonban csak a PNR-adatoknak a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem céljából történő felhasználását szabályozza, és nem terjed ki kifejezetten az API-adatokra, amelyek csak a harmadik országokból érkező légi járatok esetében kérhetők. Ez biztonsági réshez vezet, különösen azon EU-n belüli légi járatok tekintetében, amelyek esetében a tagállamok PNR-adatok továbbítását kérik a légi fuvarozóktól. Az utasadat-információs egységek azon légi járatokra vonatkozóan érik el a leghatékonyabb működési eredményeket, amelyek tekintetében mind az API-, mind a PNR-adatokat gyűjtik. Ez azt jelenti, hogy az illetékes bűnüldöző hatóságok számára nem hasznosak az olyan EU-n belüli légi járatokra vonatkozó API-adatok és PNR-adatok együttes kezelésének eredményei, amelyek tekintetében csak a PNR-adatokat továbbítják.

E hiányosság kezelése érdekében a teljeskörűen működő és reziliens schengeni térség kialakítására vonatkozó, 2021. júniusi bizottsági stratégia a schengeni térségen belüli légi járatokra vonatkozó API-adatok és PNR-adatok együttes használatának fokozását szorgalmazta a belső biztonság jelentős javítása érdekében, összhangban a személyes adatok védelméhez való alapvető joggal és a szabad mozgáshoz való alapvető joggal⁹.

A javasolt rendelet ezért arra irányul, hogy jobb szabályokat állapítson meg az API-adatoknak a légi fuvarozók által a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtésére és továbbítására vonatkozóan. Az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: Charta) foglalt releváns alapvető jogoknak, különösen a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való jognak, valamint az ebből eredő szükségességi és arányossági követelménynek való megfelelés biztosítása érdekében a javaslat – az alábbiakban kifejtettek szerint – körültekintően korlátozott hatállyal rendelkezik, és szigorú korlátozásokat és biztosítékokat tartalmaz a személyes adatok védelme érdekében.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az API-adatoknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtésére és továbbítására vonatkozóan javasolt szabályok összhangban vannak a PNR-adatok kezelésére alkalmazandó, a PNR-irányelvben¹⁰ megállapított szabályokkal. Figyelembe veszik az Európai Unió Bírósága által a közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatában adott, nevezetesen az EU-n belüli légi járatokra vonatkozó PNR-adatok kezelését érintő értelmezéseket, amelyek szerint az EU-n belüli légi járatokra vonatkozó PNR-adatok tagállami illetékes hatóságok részére történő

⁹ COM(2021) 277 final (2021. 6. 2.).

¹⁰ A PNR-irányelv meghatározza az adatok kezelésének feltételeit, például az érintett illetékes hatóságokat (7. cikk), az adatmegőrzés időtartamát (12. cikk) és a személyes adatok védelmét (13. cikk).

továbbításának szelektívnek kell lennie, és nem lehet szisztematikus, kivéve, ha azt valós és közvetlen vagy előrelátható terrorfenyegetettség indokolja¹¹.

Amennyiben felmerül a javasolt rendelet és a PNR-irányelv szabályai közötti átfedés lehetősége, figyelembe véve, hogy a szóban forgó irányelvben – a fentiekben említettek szerint – a „PNR-adatok” fogalom meghatározása magában foglal „minden összegyűjtött előzetes utasinformációs (API) adatot”, a javasolt rendelet szabályai irányadók, tekintettel arra, hogy *lex specialis*-ről és *lex posterior*ról van szó. Míg a tagállamoknak a PNR-irányelv értelmében el kell fogadniuk az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a légi fuvarozók továbbítsák a PNR-adatokat annyiban, amennyiben ezeket az adatokat szokásos üzleti tevékenységük keretében már összegyűjtötték, a javasolt rendelet az API-adatok konkrét helyzetekben történő gyűjtésére és meghatározott módon történő továbbítására kötelezi a légi fuvarozókat. A javasolt rendelet ezért kiegészíti a PNR-irányelvet, mivel biztosítja, hogy minden olyan esetben, amikor az illetékes bűnüldöző hatóságok – azaz az utasadat-információs egységek – a PNR-irányelv alapján PNR-adatokat kapnak, a légi fuvarozók kötelesek legyenek gyűjteni és ezen illetékes hatóságoknak továbbítani az API-adatokat is.

Az API-adatoknak a PNR-irányelv által létrehozott utasadat-információs egységek részére történő továbbítását követően az API-adatoknak az utasadat-információs egységek általi további kezelésére vonatkozó szabályokat – a javasolt rendeletben e tekintetben előírt korlátozott követelményektől eltekintve – a PNR-irányelv határozza meg. A fent említettekkel összhangban a PNR-irányelv előírja az API-adatok és a PNR-adatok együttes kezelését, mivel a PNR-adatok fogalom meghatározása magában foglal „minden összegyűjtött előzetes utasinformációs (API) adatot”, beleértve tehát az utasadat-információs egységek által a javasolt rendelet alapján kapott API-adatokat is. Ennek megfelelően a PNR-irányelv 6., valamint 9. és azt követő cikkeinek szabályai alkalmazandók az olyan kérdések kapcsán, mint az adatkezelés pontos céljai, a megőrzési időszakok, az adatok törlése, cseréje és a tagállamok által harmadik országok részére történő továbbítása, valamint az ilyen személyes adatok védelmére vonatkozó egyedi rendelkezések.

Emellett az általánosan alkalmazandó uniós jogi aktusok a bennük meghatározott feltételekkel összhangban alkalmazandók. A személyes adatok kezelése tekintetében ez különösen igaz az általános adatvédelmi rendeletre¹², a bűnüldőzésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvre¹³ és az uniós adatvédelmi rendeletre¹⁴. Ezeket a jogi aktusokat a jelen javaslat nem érinti.

A fent említett uniós jogi aktusok alkalmazandók az e rendelet alapján kapott API-adatok kezelésére, ami azt jelenti, hogy a tagállamok a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében

¹¹ A Bíróság ítélete, *Ligue des droits humains*, C-817/19.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a büncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

uniós jogot hajtanak végre, tehát a Charta szabályai is alkalmazandók. Konkrétan, az említett uniós jogi aktusok szabályait a Charta fényében kell értelmezni.

Az API-adatoknak a határellenőrzés céljából történő gyűjtéséről és továbbításáról szóló rendeletre irányuló javaslatban megállapított szabályokkal való összhang, valamint az API-adatok hatékony továbbításának biztosítása érdekében e javaslat értelmében a légi fuvarozóknak az említett másik rendeletjavaslatban meghatározottakhoz képest ugyanazon API-adatkészleteket kell gyűjteniük és továbbítaniuk ugyanazon útválasztónak.

Az úti okmányokból származó API-adatok gyűjtése emellett összhangban áll a géppel olvasható úti okmányokra vonatkozó ICAO-iránymutatásokkal¹⁵, amelyeket az uniós polgárok személyazonosító igazolványai biztonságának megerősítéséről szóló (EU) 2019/1157 rendelet, az uniós ideiglenes úti okmány létrehozásáról szóló (EU) 2019/997 tanácsi irányelv és az útlevelek biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló 2252/2004/EK rendelet ültetett át. Ezek a rendeletek előkészítik a hiánytalan és jó minőségű adatok úti okmányokból való automatizált kinyerésének lehetőségét.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az API-adatoknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtéséről és továbbításáról szóló jelenlegi rendeletjavaslat esetében – tekintettel a kitűzött célra és az előírt intézkedésekre – a megfelelő jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 82. cikke (1) bekezdésének d) pontja, valamint 87. cikke (2) bekezdésének a) pontja.

Az EUMSZ 82. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében az Unió intézkedéseket állapíthat meg a tagállamok igazságügyi vagy annak megfelelő hatóságai közötti, a büntetőeljárások keretében és a határozatok végrehajtása terén folytatott együttműködés megkönnyítése érdekében. Az EUMSZ 87. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében az Unió intézkedéseket állapíthat meg az Unión belüli rendőrségi együttműködés céljából releváns információk gyűjtésére, tárolására, feldolgozására, elemzésére és cseréjére vonatkozóan.

Ennek megfelelően e javaslat jogalapja megegyezik a PNR-irányelv jogalapjával, ami helyénvaló, mivel a javasolt rendelet azon túlmenően, hogy ugyanazt a célt tűzi ki, kiegészíteni hivatott a PNR-irányelvet.

• Szubszidiaritás

A bűnüldöző hatóságoknak hatékony eszközökkel kell rendelkezniük a terrorizmus és a súlyos bűnözés elleni küzdelemhez. Mivel a súlyos bűncselekmények és terrorista bűncselekmények többsége nemzetközi – gyakran légi úton történő – utazással jár, a PNR-adatok felettébb hatékonynak bizonyultak az EU belső biztonságának védelme szempontjából. Emellett a tagállamok illetékes hatóságai által a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából

¹⁵ ICAO, 9303. sz. dokumentum, „Machine Readable Travel Documents” (Géppel olvasható úti okmányok), nyolcadik kiadás, 2021, elérhető a következő internetcímen: https://www.icao.int/publications/documents/9303_p1_cons_en.pdf

folytatott nyomozások nagymértékben függenek a nemzetközi és a határokon átnyúló együttműködéstől.

A belső határellenőrzések nélküli térségben az utasadatok – köztük a PNR- és API-adatok – tagállamok általi gyűjtése, kezelése és cseréje szintén hatékony kompenzációs intézkedés. A javaslat az uniós szinten koherens fellépés biztosítása révén hozzájárul a tagállamok és tágabb értelemben az egész EU biztonságának növeléséhez.

Az API-irányelv a külső határok átlépésével kapcsolatos schengeni vívmányok részét képezi. Ebből adódóan az EU-n belüli járatokra vonatkozó API-adatok gyűjtését és továbbítását nem szabályozza. Az ilyen járatokra vonatkozó PNR-adatokat kiegészítő API-adatok hiányában a tagállamok számos különböző intézkedéssel próbálták ellensúlyozni az utasok személyazonosító adatainak hiányát. Ezek közé tartozik az úti okmányon és a beszállókártyán szereplő személyazonosító adatok fizikai megfelelőségi ellenőrzése, amely azonban nem oldja meg a hiányzó API-adatok alapvető problémáját.

Az uniós szintű fellépés elő fogja segíteni az alapvető jogok védelmére vonatkozó harmonizált rendelkezések alkalmazását a tagállamokban, különösen a személyes adatok védelmét illetően. A hasonló mechanizmusokat már alkalmazó vagy a jövőben bevezető tagállamok különböző rendszerei negatív hatást gyakorolhatnak a légi fuvarozókra, akiknek így adott esetben számos eltérő nemzeti követelményrendszernek kell megfelelniük, például a továbbítandó információk típusai és az ilyen információk tagállamoknak való átadására vonatkozó feltételek tekintetében. Ezek a különbségek hátráltathatják a tagállamok hatékony együttműködését a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása terén. Az említett harmonizált szabályok csak uniós szinten határozhatók meg.

Mivel a javaslat célkitűzései a tagállamok által nem érhetők el kielégítően, és az Unió szintjén jobban megvalósíthatók, megállapítható, hogy az EU jogosult fellépni, és az önállóan fellépő tagállamoknál megfelelőbb helyzetben van ehhez. A javaslat következőképpen megfelel az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének.

• **Arányosság**

Az EUSZ 5. cikk (4) bekezdésében foglalt arányosság elvének megfelelően egy adott intézkedés jellegének és intenzitásának összhangban kell lennie a kezelni kívánt problémával. A jelen jogalkotási kezdeményezésben felvetett összes probléma valamilyen módon uniós szintű jogalkotási intézkedést tesz szükségessé annak érdekében, hogy a tagállamok hatékonyan tudják kezelni e problémákat.

Az API-adatok gyűjtésére és továbbítására vonatkozóan javasolt szabályok – szigorú korlátozások és biztosítékok mellett – megerősítik a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzését, felderítését, nyomozását és a vádeljárás lefolytatását. Következőképpen a javasolt szabályok kielégítik a belső biztonság fokozása iránti, azonosított igényt, mivel hatékonyan orvosolják az API-adatok és a PNR-adatok együttes kezelésének hiányából eredő problémát, többek között azon EU-n belüli légi járatok esetében is, amelyekre vonatkozóan a tagállamok PNR-adatokat kapnak.

A javaslat hatálya a feltétlenül szükséges mértékre, azaz a harmonizált uniós megközelítést igénylő elemekre korlátozódik, amelyek konkrétan az API-adatok utasadat-információs egységek általi felhasználásának céljai, a gyűjtendő adatelemek, valamint az API-adatok utazóktól való gyűjtésének és továbbításának eszközei. Az API-adatok útválasztónak való továbbítása a légi fuvarozók számára egyszerűsíti az utasadat-információs egységekkel való kapcsolatok fenntartását, és méretgazdaságosságot eredményez, miközben csökkenti a hibák és a visszaélések lehetőségét. A cél csak a javaslatban meghatározott terrorista

bűncselekményekre és súlyos bűncselekményekre terjed ki, tekintettel azok súlyos jellegére és transznacionális dimenziójára.

Annak érdekében, hogy az utasok jogaira gyakorolt hatás a feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjon, a javaslat számos biztosítékot tartalmaz. Konkrétan, a javasolt rendelet szerint az API-adatok kezelése az API-adatok zárt és korlátozott jegyzékére szorítkozik. Ezen túlmenően nem kell további személyazonosító adatokat gyűjteni. Ezenkívül a javasolt rendelet csak az API-adatoknak a benne meghatározott korlátozott célokból történő gyűjtésére és az útvalasztón keresztül az utasadat-információs egységek részére történő továbbítására vonatkozó szabályokat ír elő, és nem szabályozza az API-adatoknak az utasadat-információs egységek általi további kezelését, tekintettel arra, hogy a fentiekben kifejtettek szerint ez más uniós jogi aktusok (a PNR-irányelv, a személyes adatok védelméről szóló jogszabály, a Charta) hatálya alá tartozik. Az útvalasztó funkciói és különösen az átfogó statisztikai információk gyűjtésére és szolgáltatására való képessége szintén támogatja e rendelet légi fuvarozók és utasadat-információs egységek általi végrehajtásának nyomon követését. A javasolt rendelet előírja bizonyos egyedi biztosítékokat is, például szabályozza a naplózást, a személyes adatok védelmét és a biztonságot.

A javasolt rendelet szerinti adatkezelés szükségességének és arányosságának biztosítása érdekében – konkrétan az EU-n belüli járatokra vonatkozó API-adatok gyűjtése és továbbítása tekintetében – a tagállamok csak azokra az EU-n belüli járatokra vonatkozóan kapnak API-adatokat, amelyeket az Európai Unió Bíróságának fent említett ítélezési gyakorlatával összhangban kiválasztottak. Emellett az API-adatoknak az utasadat-információs egységek általi további kezelésére a PNR-irányelvben meghatározott korlátozások és biztosítékok vonatkoznak, az Európai Unió Bírósága által a *Ligue des droits humains* ügyben¹⁶ a Charta fényében adott értelmezés szerint.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javasolt intézkedés a rendelet. Tekintettel arra, hogy a javasolt intézkedéseket közvetlenül és egységesen kell alkalmazni a tagállamokban, a rendelet a megfelelő jogi eszköz.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A hatályos jogszabályok utólagos értékelése**

Az API-irányelv nem akadályozza meg az API-adatok nemzeti jogszabályokban előírtak szerinti és a személyes adatok védelmére vonatkozó követelményeknek megfelelő, bűnüldözési célokból történő kezelését. Az API-irányelv értékelésének megállapítása szerint azonban e lehetőség tagállamok általi végrehajtása problematikus, mivel az API-adatok bűnüldözési célokból történő gyűjtésére és továbbítására vonatkozó, uniós szinten meghatározott kritériumok hiányából adódóan biztonsági réshez vezet¹⁷.

¹⁶ A Bíróság 2022. június 21-i ítélete, *Ligue des droits humains*, C-817/19.

¹⁷ Európai Bizottság, bizottsági szolgálati munkadokumentum, Értékelés a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közlésére vonatkozó kötelezettségéről szóló 2004/82/EK tanácsi irányelvről (API-irányelv), Brüsszel, 2020.9.8., SWD(2020) 174 final, 26. és 43. o.

- A bűnüldözési célt néhány tagállam nemzeti joga táján értelmezi, és az a szabálysértésektől kezdve a belső biztonság és a közrend megerősítésén át a terrorizmus elleni küzdelemig és a nemzetbiztonsági érdekek védelméig számos területet magában foglal. Az API-irányelv értékeléséből az is kitűnik, hogy az API-adatok bűnüldözési célú hatékony felhasználásához egy e célt szolgáló külön jogi eszközre lenne szükség¹⁸.
- Az API-adatok gyűjtése igen sokféle célt szolgál, aminek következtében a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós keretnek való megfelelés összetettebbé válik. Az API-adatok 24 órán belüli törlésére vonatkozó követelmény csak az API-adatoknak az API-irányelv fő céljából – nevezetesen a külső határok igazgatása céljából – való felhasználása esetén került megállapításra. Nem egyértelmű, hogy ez a követelmény a bűnüldözési célokból végzett adatkezelésre is alkalmazandó-e.
- A bűnüldözési célokból a fuvarozóktól bekérhető API-adatkészlet, valamint az egyes tagállamokban alkalmazott, az API-irányelv nem kimerítő jegyzékén kívüli API-adatok bekérésére vonatkozó gyakorlat még inkább megnehezíti a légi fuvarozók számára, hogy megfeleljenek az utasok EU-ba történő szállítására vonatkozó különféle követelményeknek.
- Hasonlóképpen, az API-irányelv nem tesz említést sem arról, hogy mely járatokra vonatkozóan kérhetők API-adatok, sem arról, hogy az API-adatokat mely hatósághoz kell továbbítani, sem pedig az ilyen adatokhoz való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeiről.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

E javaslat elkészítése során széles körű konzultációra került sor az érdekelt felekkel, köztük a tagállami hatóságokkal (határforgalom-ellenőrzést végző illetékes hatóságok, utasadat-információs egységek), a közlekedési ágazat képviselőivel és az egyes fuvarozókkal. Az uniós ügynökségek – például az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex), a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol), a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) – szintén hozzájárulást nyújtottak. A kezdeményezés emellett figyelembe veszi az API-irányelv értékelése¹⁹ keretében 2019 végén folytatott nyilvános konzultáció során kapott véleményeket és visszajelzéseket is.

A javaslatot alátámasztó hatásvizsgálat elkészítésével kapcsolatos konzultációs tevékenységek során az érdekelt felek különböző módokon adhattak visszajelzést. E tevékenységek közé tartozott konkrétan egy bevezető hatásvizsgálat, egy külső alátámasztó tanulmány és egy sor szakmai munkaértekezlet.

A bevezető hatásvizsgálatra vonatkozó véleménynyilvánítási időszak 2020. június 5-étől 2020. augusztus 14-ig tartott. Összesen hét hozzászólás érkezett, amelyek a jövőbeli API-irányelv hatályának kiterjesztésével, az adatminőséggel, a szankciókkal, az API- és a PNR-adatok kapcsolatával, valamint a személyes adatok védelmével foglalkoztak²⁰.

A külső alátámasztó tanulmány másodelemzés, interjúk, valamint tematikus szakértőkkel folytatott felmérések alapján készült, amelyek a jogszerű utazást megkönnyítő, az uniós

¹⁸ SWD (2020) 174, 57. o.

¹⁹ SWD(2020) 174.

²⁰ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12434-Hatarellenorzes-es-bunuldozes-a-legi-utasok-adatainak-elozetes-tovabbitasi-felulvizsgalt-szabalyok-hu>

információs rendszerek interoperabilitásával, a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós követelményekkel, valamint más meglévő uniós eszközökkel és nemzetközi normákkal összhangban lévő, egyértelmű szabályokon alapuló lehetséges intézkedéseket vizsgáltak meg az API-adatok feldolgozására vonatkozóan.

A Bizottság szolgálatai emellett egy sor célzott szakmai munkaértekezletet is szerveztek a tagállamok és a schengeni társult országok szakértőinek részvételével. E munkaértekezletek célja az volt, hogy fórumot biztosítsanak az API-adatok jövőbeli keretének a határigazgatás, illetve a bűnüldözés és a terrorizmus elleni küzdelem céljából történő megerősítésére vonatkozó lehetőségekről folytatott szakértői eszmecseréhez.

A javaslatot kísérő hatásvizsgálat részletesebben ismerteti az érdekelt felekkel folytatott konzultációt (2. melléklet).

- **Hatásvizsgálat**

A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban a Bizottság hatásvizsgálatot végzett, amelyet a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum [hivatkozás] ismertet. A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2022. szeptember 28-i ülésén megvizsgálta a hatásvizsgálat tervezetét, és 2022. szeptember 30-án kedvező véleményt adott.

Tekintettel az API-adatok gyűjtésével és továbbításával kapcsolatban azonosított problémákra, a hatásvizsgálat értékelte az API-adatoknak a külső határok igazgatása és a bűnüldözés céljából történő gyűjtésének hatókörére vonatkozó szakpolitikai lehetőségeket, valamint az API-adatok minőségének javítását szolgáló eszközökre vonatkozó lehetőségeket. Ami az API-adatok bűnüldözési célokból történő gyűjtését illeti, a hatásvizsgálat mérlegelte az API-adatok gyűjtését egyrészt az összes EU-n kívüli légi járat, másrészt az összes EU-n kívüli légi járat és a kiválasztott EU-n belüli légi járatok tekintetében. A hatásvizsgálat emellett áttekintette az API-adatok minőségének javítására vonatkozó lehetőségeket is: az API-adatok automatizált és manuális eszközökkel történő gyűjtését, illetve az API-adatok kizárólag automatizált eszközökkel történő gyűjtését.

A hatásvizsgálat megállapításai alapján a bűnüldözési célú API-eszközre vonatkozó előnyben részesített lehetőség magában foglalja az API-adatok gyűjtését az EU-ba érkező és EU-n kívülre induló összes légi járat, valamint a kiválasztott EU-n belüli légi járatok tekintetében, amelyekre vonatkozóan PNR-adatokat továbbítanak. Ez jelentősen javítani fogja a légi úton utazókra vonatkozó, a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem szempontjából releváns adatok szükséges elemzésének megalapozottságát, és az ellenőrzött és következetesen jobb minőségű API-adatok rendelkezésre állásának köszönhetően elősegíti a súlyos bűnözésben vagy terrorizmusban érintett személyek azonosítását az utasadat-információs egységek számára. Az API-adatok bűnüldözési célú gyűjtése és továbbítása az API-adatok útválasztón keresztül, a külső határok igazgatásának céljából történő továbbítására kifejlesztett képességeken alapul, és nem ró többletköltségeket az eu-LISA-ra. A légi fuvarozók az API-adatokat kizárólag az útválasztónak továbbítják, amely ezt követően továbbítja azokat az egyes érintett tagállamok utasadat-információs egységének. A hatásvizsgálat következtetése szerint ez költséghatékony megoldást jelent a légi fuvarozók számára, hiszen részben csökkenti a légi fuvarozóknál felmerülő adattovábbítási költségeket, egyúttal pedig korlátozza a hibák és visszaélések lehetőségét is. Ugyanakkor a javasolt rendelet értelmében – a jelenlegi helyzettől eltérően – a légi fuvarozóknak szokásos üzleti tevékenységüktől függetlenül minden érintett járatra vonatkozóan gyűjteniük és továbbítaniuk kellene az API-adatokat, az EU-n belüli járatokat is beleértve. A javaslat összhangban van az

európai klímarendeletben²¹ meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel, valamint az Unió 2030-ra és 2040-re vonatkozó célkitűzéseivel.

- **Alapjogok**

Ez a kezdeményezés az utazók személyes adatainak kezelését irányozza elő, ezért korlátozza a Charta 8. cikkében és az EUMSZ 16. cikkében biztosított, a személyes adatok védelméhez való alapvető jog gyakorlását. Amint azt az Európai Unió Bírósága (EUB) hangsúlyozta²², a személyes adatok védelméhez való jog nem abszolút jog, ugyanakkor bármilyen korlátozását a társadalomban betöltött funkciójával összefüggésben kell figyelembe venni, és a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak megfelelően kell végrehajtani²³. A személyes adatok védelme szorosan kapcsolódik a magánélet tiszteletben tartásához való joghoz is, amely részét képezi a Charta 7. cikke által védett magán- és családi élethez való jognak.

Ami a kiválasztott EU-n belüli légi járatokra vonatkozó API-adatok gyűjtését és továbbítását illeti, ez a kezdeményezés a Charta 45. cikkében és az EUMSZ 21. cikkében előírt szabad mozgáshoz való alapvető jog gyakorlását is érinti. Az EUB szerint a személyek szabad mozgásának korlátozása csak akkor igazolható, ha objektív megfontolásokon alapul, és a nemzeti jog által jogszerűen megállapított célkitűzéssel arányos²⁴.

E rendelet értelmében az API-adatok gyűjtése és továbbítása kizárólag a terrorizmus és a súlyos bűnözés megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történhet, a PNR-irányelvben meghatározottak szerint. E javaslat rendelkezései egységes kritériumokat írnak elő egyrészt az EU-n kívüli (érkező és induló) légi járatokra, másrészt a kiválasztott EU-n belüli légi járatokra vonatkozó API-adatok gyűjtése és továbbítása tekintetében, amely kiválasztás a tagállamok által végzett értékelésen alapul és rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi, összhangban a Bíróság által a *Ligue des droits humains* ügyben meghatározott követelményekkel. A légi fuvarozók azon kötelezettsége, hogy gyűjtsék és továbbítsák az útválasztónak az API-adatokat, valamennyi EU-n belüli járat esetében fennáll. Az útválasztóból az utasadat-információs egységeknek történő továbbítás olyan műszaki megoldás, amely az utasadat-információs egységeknek továbbított API-adatokat a kiválasztott járatokra korlátozza, anélkül, hogy bizalmas információk kerülnének nyilvánosságra arról, hogy mely EU-n belüli járatokat választották ki. Ezeket az információkat bizalmasan kell kezelni, tekintettel az intézkedések kijátszásának kockázatára, amely akkor merülne fel, ha ezen információk a nyilvánosság, illetve konkrétabban a súlyos bűncselekményekben vagy terrorista tevékenységekben részt vevő személyek tudomására jutnának.

Kockázatokhoz vezethet – többek között a személyes adatok védelme szempontjából –, ha a légi fuvarozóknak kötelezően automatizált eszközökkel kell gyűjteniük bizonyos API-adatokat az utazóktól. Ezen kockázatok korlátozása és enyhítése azonban biztosított. Először is, ez a követelmény csak bizonyos API-adatokra vonatkozik, amelyek esetében az automatizált eszközök felelősségteljesen, azaz az utazók okmányaiban szereplő, géppel

²¹ A klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 rendelet (európai klímarendelet) 2. cikkének (1) bekezdése.

²² A Bíróság 2010. november 9-i ítélete, Volker und Markus Schecke és Eifert, C-92/09 és C-93/09 egyesített ügyek (EBHT 2010., I-0000. o.).

²³ A Charta 52. cikke (1) bekezdésének megfelelően az adatvédelemhez való jog gyakorlása csak a törvény által, és e jogok és szabadságok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával és az arányosság elvére figyelemmel korlátozható, amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Európai Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

²⁴ A Bíróság 2018. június 5-i ítélete, Coman, C-673/16.

olvasható adatok gyűjtésére használhatók. Másodszor, a javasolt rendelet a használandó automatizált eszközökre vonatkozó követelményeket tartalmaz, amelyeket egy felhatalmazáson alapuló jogi aktusban részletesebben ki kell fejteni. Végezetül a javasolt rendelet több biztosítékot is előír, például a naplózást, a személyes adatok védelmére vonatkozó egyedi szabályokat és a hatékony felügyeletet.

Továbbá, bár a javasolt rendelet – a célhoz kötöttség elvének való megfelelést biztosító rendelkezésen kívül – nem szabályozná a rendelet szerint kapott API-adatoknak a határforgalom-ellenőrzést végző illetékes hatóságok általi felhasználását, mivel – a fentiekben kifejtettekkel összhangban – ez már más jogszabályok hatálya alá tartozik, az egyértelműség kedvéért a preambulumbekzdések emlékeztetnek arra, hogy az ilyen felhasználás nem vezethet semmilyen, a Charta 21. cikke által tiltott megkülönböztetéshez.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az API-adatoknak a külső határok ellenőrzésének megkönnyítése, illetve a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő gyűjtésére és továbbítására vonatkozó jogalkotási kezdeményezés hatással lenne az eu-LISA és az illetékes tagállami hatóságok költségvetési és személyzeti igényeire.

Az eu-LISA esetében a becslések szerint az útválasztó létrehozásához mintegy 45 millió EUR további költségvetésre (a jelenlegi többéves pénzügyi keretből 33 millió EUR-ra), annak műszaki igazgatásához pedig 2029-től évi 9 millió EUR-ra, emellett mintegy 27 további álláshelyre lenne szükség annak biztosításához, hogy az eu-LISA rendelkezzen az e rendeletjavaslatban és az API-adatoknak a külső határok ellenőrzésének megkönnyítése céljából történő gyűjtéséről és továbbításáról szóló rendeletjavaslatban számára előírt feladatok ellátásához szükséges erőforrásokkal.

A tagállamok esetében a becslések szerint az utasadat-információs egységek számára szükséges nemzeti rendszerek és infrastruktúrák korszerűsítésére szánt 11 millió EUR (a jelenlegi többéves pénzügyi keretből 3 millió EUR), 2028-tól kezdődően pedig fokozatosan évi mintegy 2 millió EUR-ig terjedő összeg jogosult lehet a Belső Biztonsági Alapból²⁵ való visszatérítésre. Minden ilyen támogatási jogosultságot végső soron az említett alapokra irányadó szabályokkal, valamint a javasolt rendeletben foglalt, költségekre vonatkozó szabályokkal összhangban kell meghatározni.

Tekintettel az e rendeletjavaslat és az API-adatoknak a külső határok ellenőrzésének megkönnyítése céljából történő gyűjtéséről és továbbításáról szóló rendeletjavaslat közötti szoros kapcsolatra, különösen az API-adatok útválasztónak történő továbbítását illetően, a két javaslathoz azonos pénzügyi kimutatás tartozik, amely az említett rendeletjavaslat mellékletében szerepel.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság gondoskodik arról, hogy biztosított legyen a javasolt intézkedések működésének nyomon követése és a fő szakpolitikai célkitűzések fényében történő értékelése. Négy évvel a

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1149 rendelete (2021. július 7.) a Belső Biztonsági Alap létrehozásáról.

javasolt API-rendelet alkalmazásának megkezdése után, majd azt követően négyévente a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli a rendelet végrehajtását és hozzáadott értékét. A jelentés az alapvető jogokra gyakorolt bármely közvetlen vagy közvetett hatásról is beszámol. Megvizsgálja a célkitűzések tekintetében elért eredményeket, valamint az alapul szolgáló indokok folytatódó helytállóságát és a jövőbeli alternatívákra gyakorolt esetleges hatásokat.

Az EU-n kívüli és a kiválasztott EU-n belüli légi járatokra vonatkozó API-adatok légi fuvarozók általi gyűjtése, valamint az API-útválasztó bevezetése kötelező jellegű, ami lehetővé teszi, hogy világosabb képet kapjunk mind az API-adatok légi fuvarozók általi továbbításáról, mind pedig az API-adatok tagállamok általi, az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal összhangban történő felhasználásáról. Ez a Bizottság számára elősegíti értékelési és jogérvényesítési feladatainak ellátását azáltal, hogy megbízható statisztikákat bocsát rendelkezésére a továbbított adatok mennyiségéről és azokról a légi járatokról, amelyekre vonatkozóan API-adatokat kell szolgáltatni.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. fejezet meghatározza e rendelet általános rendelkezéseit, a rendelet tárgyára és hatályára vonatkozó szabályokkal kezdve. Tartalmazza továbbá a fogalommeghatározások felsorolását.

A 2. fejezet meghatározza az API-adatok légi fuvarozók általi gyűjtésére, útválasztónak történő továbbítására, illetve törlésére vonatkozó rendelkezéseket, valamint az API-adatoknak az útválasztóból az utasadat-információs egységeknek történő továbbítására vonatkozó szabályokat.

A 3. fejezet egyedi rendelkezéseket tartalmaz a naplókra, a személyes adatnak minősülő API-adatok e rendelet szerinti kezelésével kapcsolatban a személyes adatok adatkezelőire, a biztonságra, valamint a légi fuvarozók és az utasadat-információs egységek önellenőrzésére vonatkozóan.

A 4. fejezet meghatározza az utasadat-információs egységek és a légi fuvarozók útválasztóval való kapcsolatára és integrációjára, valamint a kapcsolódással járó tagállami költségekre vonatkozó szabályokat. Emellett tartalmazza az útválasztó használatának részleges vagy teljes műszaki kivitelezhetetlensége esetén fennálló helyzetre, valamint az útválasztónak okozott károkért való felelősségre vonatkozó szabályokat.

Az 5. fejezet rendelkezik a felügyeletről, a légi fuvarozókkal szemben az e rendeletben meghatározott kötelezettségeik be nem tartása esetén alkalmazandó lehetséges szankciókról, valamint a Bizottság által készítendő gyakorlati kézikönyvről.

A 6. fejezet rendelkezik az egyéb meglévő eszközök, azaz az (EU) 2019/818 rendelet módosításáról.

A 7. fejezet e rendelet záró rendelkezéseit tartalmazza, amelyek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására, e rendelet nyomon követésére és értékelésére, valamint hatálybalépésére és alkalmazására vonatkoznak.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az előzetes utasinformációknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtéséről és továbbításáról, valamint az (EU) 2019/818 rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 82. cikke (1) bekezdésének d) pontjára és 87. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²⁶,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A súlyos és szervezett bűnözés transznacionális dimenziója és az európai területre irányuló terrorista támadások folyamatos veszélye uniós szintű fellépést tesz szükségessé a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló, belső határok nélküli térség biztonságának garantálására irányuló megfelelő intézkedések elfogadása érdekében. A légi úton utazókra vonatkozó információk, például az utasnyilvántartási adatállomány (PNR) és különösen az előzetes utasinformációk (API) alapvető fontosságúak a magas kockázatot jelentő utazók – köztük a bűnüldöző hatóságok előtt egyébként nem ismert egyének – azonosítása, a bűnözői csoportok tagjai közötti kapcsolatok feltérképezése és a terrorista tevékenységek elleni küzdelem szempontjából.
- (2) A 2004/82/EK tanácsi irányelv²⁷ megteremti az API-adatoknak a határellenőrzés javítása és az illegális bevándorlás elleni küzdelem céljából történő, légi fuvarozók általi gyűjtésére és továbbítására vonatkozó jogi keretet, egyúttal lehetővé téve a tagállamok számára az API-adatok bűnüldözési célú felhasználását is. E lehetőség bevezetése azonban számos hézagot és hiányosságot eredményez. Ez konkrétan azt jelenti, hogy az API-adatokat – a bűnüldözés terén mutatott relevanciájuk ellenére – a légi fuvarozók nem minden esetben gyűjtik és továbbítják e célból. Továbbá azt is jelenti, hogy amennyiben a tagállamok élnek a lehetőséggel, a légi fuvarozóknak eltérő nemzeti jogi követelményeket kell teljesíteniük a tekintetben, hogy e célból mikor és hogyan kell gyűjteni és továbbítani az API-adatokat. Ezek az eltérések nem csupán a légi fuvarozóknak okoznak szükségtelen költségeket és bonyodalmakat, hanem az

²⁶ HL C [...], [...], [...]. o.

²⁷ A Tanács 2004/82/EK irányelve (2004. április 29.) a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közlésére vonatkozó kötelezettségéről (HL L 261., 2004.8.6., 24. o.).

Unió belső biztonságát és a tagállamok illetékes bűnüldöző hatóságai közötti hatékony együttműködést is hátrányosan érintik. Ezen túlmenően, mivel a határellenőrzés megkönnyítésére, illetve a bűnüldözésre vonatkozó cél eltérő jellegű, helyénvaló e két cél tekintetében külön-külön jogi keretet létrehozni az API-adatok gyűjtésére és továbbítására vonatkozóan.

- (3) Az (EU) 2016/681 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁸ meghatározza a PNR-adatoknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő felhasználására vonatkozó szabályokat. Az irányelv értelmében a tagállamoknak el kell fogadniuk az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a légi fuvarozók a PNR-adatokat – köztük a gyűjtött API-adatokat – továbbítsák a szóban forgó irányelv szerint létrehozott nemzeti utasadat-információs egységeknek annyiban, amennyiben ezeket az adatokat szokásos üzleti tevékenységük keretében már összegyűjtötték. Következésképpen az említett irányelv nem minden esetben garantálja az API-adatok gyűjtését és továbbítását, mivel ezen adatok gyűjtése nem szolgálja a légi fuvarozók üzleti céljait. Fontos annak biztosítása, hogy az utasadat-információs egységek a PNR-adatokkal együtt az API-adatokat is megkapják, mivel a tagállamok illetékes bűnüldöző hatóságainak együttesen kell kezelniük ezeket az adatokat a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények hatékony megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében. Ez az együttes adatkezelés konkrétan lehetővé teszi azon utasok pontos azonosítását, akiket az alkalmazandó joggal összhangban az említett hatóságoknak esetleg további ellenőrzésnek kell alávetniük. Ezenkívül az említett irányelv nem határozza meg részletesen, hogy mely információk minősülnek API-adatoknak. Ezért kiegészítő szabályokat kell megállapítani, amelyek a légi fuvarozók számára előírják egy konkrétan meghatározott API-adatkészlet gyűjtését, majd továbbítását, és ezeket a követelményeket annyiban kell alkalmazni, amennyiben az említett irányelv kötelezi a légi fuvarozókat az ugyanazon légi járatra vonatkozó PNR-adatok gyűjtésére és továbbítására.
- (4) Ezért uniós szinten egyértelmű, harmonizált és hatékony szabályokat kell megállapítani az API-adatoknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő gyűjtésére és továbbítására vonatkozóan.
- (5) Figyelembe véve a két jogi aktus közötti szoros kapcsolatot, ez a rendelet az (EU) 2016/681 irányelvben előírt szabályok kiegészítéseként értendő. Ezért az API-adatokat az e rendeletben foglalt, többek között az adatgyűjtés és -továbbítás eseteire, illetve annak módjára vonatkozó egyedi követelményekkel összhangban kell gyűjteni és továbbítani. Mindazonáltal az e rendeletben nem kifejezetten szabályozott kérdésekre az említett irányelv szabályai alkalmazandók, különös tekintettel az utasadat-információs egységek által kapott API-adatok további kezelésére, a tagállamok közötti információcserére, a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol) általi hozzáférés feltételeire, a harmadik országoknak történő adattovábbításra, a megőrzésre és személytelenítésre, valamint a személyes adatok védelmére. Amennyiben ezek a szabályok alkalmazandók, az említett irányelvben a

²⁸

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/681 irányelve (2016. április 27.) az utasnyilvántartási adatállománynak (PNR) a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő felhasználásáról (HL L 119., 2016.5.4., 132. o.).

szankciókra és a nemzeti felügyeleti hatóságokra vonatkozóan előírt szabályokat is alkalmazni kell. E rendelet nem érintheti ezeket a szabályokat.

- (6) Az API-adatok gyűjtése és továbbítása érinti az egyének magánélethez való jogát, és személyes adatok kezelésével jár. Az Európai Unió Alapjogi Chartájával (a továbbiakban: Charta) összhangban az alapvető jogok, különösen a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való jog teljes körű tiszteletben tartása érdekében megfelelő korlátozásokat és biztosítékokat kell előírni. Konkrétan, az API-adatok és különösen a személyes adatnak minősülő API-adatok bármilyen kezelésének az e rendelet célkitűzéseinek eléréséhez szükséges és azzal arányos mértékre kell korlátozódnia. Biztosítani kell továbbá, hogy az e rendelet alapján gyűjtött és továbbított API-adatok ne vezessenek a Charta által tiltott hátrányos megkülönböztetés semmilyen formájához.
- (7) Tekintettel arra, hogy e rendelet kiegészíti az (EU) 2016/681 irányelvet, a légi fuvarozók e rendelet szerinti kötelezettségeit minden olyan légi járat esetében alkalmazni kell, amely tekintetében a tagállamoknak az (EU) 2016/681 irányelv szerint elő kell írniuk a légi fuvarozók számára a PNR-adatok továbbítását; ezek konkrétan a menetrend szerinti és nem menetrend szerinti, a tagállamok és harmadik országok között közlekedő (EU-n kívüli), illetve több tagállam között közlekedő (EU-n belüli) légi járatok – amennyiben az (EU) 2016/681 irányelvvel összhangban kiválasztott járatokról van szó –, az ilyen légi járatokat üzemeltető légi fuvarozók székhelyének hollététől függetlenül.
- (8) Ennek megfelelően, tekintettel arra, hogy az (EU) 2016/681 irányelv nem terjed ki a belföldi járatokra, azaz azokra a járatokra, amelyek egyazon tagállam területén szállnak fel és szállnak le anélkül, hogy egy másik tagállam vagy egy harmadik ország területén közbelső leszállást hajtanának végre, valamint tekintettel az e rendelet hatálya alá tartozó terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények transznacionális dimenziójára, e rendelet hatálya sem terjed ki az ilyen légi járatokra. Ez a rendelet nem értelmezhető úgy, mint amely érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy nemzeti joguk alapján és az uniós joggal összhangban az ilyen belföldi járatokra vonatkozó API-adatok gyűjtésére és továbbítására kötelezzék a légi fuvarozókat.
- (9) Tekintettel az érintett uniós jogi aktusok közötti szoros kapcsolatra, valamint a következetesség és koherencia érdekében az e rendeletben szereplő fogalommeghatározásokat a lehető legnagyobb mértékben össze kell hangolni az (EU) 2016/681 irányelvben és az (EU) [API határigazgatás] rendeletben²⁹ szereplő fogalommeghatározásokkal, és azoknak megfelelően kell értelmezni és alkalmazni.
- (10) Konkrétan, az e rendelet alapján gyűjtendő, majd továbbítandó API-adatokat együttesen alkotó információknak meg kell egyezniük az (EU) [API határigazgatás] rendeletben egyértelműen és kimerítően felsorolt információkkal, amelyek magukban foglalják mind az egyes utasokra, mind pedig az adott utazó légi járatára vonatkozó információkat. E rendelet szerint ezeknek a járatinformációknak csak az alkalmazandóság esetében kell magukban foglalniuk az érintett tagállam területére való belépés helye szerinti határátkelőhelyre vonatkozó információkat, tehát az EU-n belüli légi járatokra vonatkozó API-adatok esetében nem.
- (11) Az API-adatok légi fuvarozók általi gyűjtésével és továbbításával kapcsolatos következetes megközelítés lehető legnagyobb mértékű biztosítása érdekében az e

²⁹ HL C [...], [...], [...] o.

rendeletben meghatározott szabályokat adott esetben össze kell hangolni az (EU) [API határigazgatás] rendeletben meghatározott szabályokkal. Ez különösen az adatminőségre, az automatizált adatgyűjtési eszközök légi fuvarozók általi használatára, az összegyűjtött API-adatok útválasztónak történő továbbításának pontos módjára, valamint az API-adatok törlésére vonatkozik.

- (12) Annak érdekében, hogy az Unióban a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények elleni hatékony küzdelem céljából biztosított legyen az API-adatok és a PNR-adatok együttes kezelése, és ezzel egyidejűleg az utasok Charta által védett alapvető jogaiba való beavatkozás a lehető legkisebb mértékű legyen, azon illetékes tagállami hatóságokat kell utasadat-információs egységként kijelölni, amelyek feladata az e rendelet alapján gyűjtött és továbbított API-adatok fogadása, majd további kezelése és védelme. A hatékonyság és a biztonsági kockázatok minimalizálása érdekében a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) által az (EU) [API határigazgatás] rendelettel összhangban kialakított, fejlesztett, üzemeltetett és műszakilag karbantartott útválasztónak továbbítania kell az e rendelet alapján a légi fuvarozók által gyűjtött és részére továbbított API-adatokat az érintett utasadat-információs egységeknek. Tekintettel a személyes adatnak minősülő API-adatok védelmének szükséges szintjére, többek között az érintett információk bizalmas jellegének biztosítása iránti igényre, az útválasztónak automatizált módon kell továbbítania az API-adatokat az érintett utasadat-információs egységek számára.
- (13) Az EU-n kívüli járatok esetében azon tagállam utasadat-információs egysége, amelynek a területén a légi járat le fog szállni, illetve amelynek területéről a légi járat fel fog szállni, minden ilyen légi járat tekintetében megkapja az útválasztótól az API-adatokat, tekintettel arra, hogy ezeket a PNR-adatokat az (EU) 2016/681 irányelvvel összhangban valamennyi ilyen járatra vonatkozóan gyűjtik. Az útválasztónak a nyilvántartási helymeghatározó kódban szereplő információk alapján azonosítania kell a légi járatot és a megfelelő utasadat-információs egységeket. Ez a kód az API- és a PNR-adatkészletek közös adateleme, amely lehetővé teszi az API-adatok és a PNR-adatok utasadat-információs egységek általi együttes feldolgozását.
- (14) Ami az EU-n belüli légi járatokat illeti, az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatával összhangban a Charta által védett releváns alapvető jogokba való indokolatlan beavatkozás elkerülése, valamint a személyek szabad mozgására és a belső határellenőrzés eltörlésére vonatkozó uniós jogi követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében szelektív megközelítést kell alkalmazni. Tekintettel az API-adatok és a PNR-adatok együttes kezelésére vonatkozó lehetőség biztosításának fontosságára, ezt a megközelítést össze kell hangolni az (EU) 2016/681 irányelv szerinti megközelítéssel. Ezen okokból az adott járatokra vonatkozó API-adatokat csak abban az esetben kell továbbítani az útválasztóból az érintett utasadat-információs egységeknek, ha a tagállamok az (EU) 2016/681 irányelv 2. cikkének alkalmazásában kiválasztották az érintett járatokat. Amint arra az EUB emlékeztetett, a kiválasztás azt jelenti, hogy a tagállamok kizárólag bizonyos útvonalakra, utazási mintákra vagy repülőterekre vonatkozóan érvényesítik a szóban forgó kötelezettségeket, és a kiválasztott légi járatokat rendszeresen felülvizsgálják.
- (15) Annak érdekében, hogy ez a szelektív megközelítés e rendelet szerint alkalmazható legyen az EU-n belüli járatokra, a tagállamok számára elő kell írni, hogy készítsék el és nyújtsák be az eu-LISA-nak az általuk kiválasztott légi járatok jegyzékét annak érdekében, hogy az eu-LISA biztosítani tudja, hogy csak e járatok tekintetében továbbítsák az API-adatokat az útválasztóból a releváns utasadat-információs

egységeknek, és hogy a többi EU-n belüli járatra vonatkozó API-adatokat azonnal és véglegesen töröljék.

- (16) Annak érdekében, hogy ne kerüljön veszélybe az API-adatoknak az e rendelet szerinti, valamint a PNR-adatoknak a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében az (EU) 2016/681 irányelvvel létrehozott rendszer szerinti gyűjtésére és továbbítására támaszkodó rendszer hatékonysága, és különösen a kijátszás kockázatának elkerülése érdekében, bizalmasan kell kezelni az arra vonatkozó információkat, hogy a tagállamok mely EU-n belüli légi járatokat választották ki. Ezek az információk tehát nem oszthatók meg a légi fuvarozókkal, következésképpen az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi légi járatra – köztük az összes EU-n belüli légi járatra – vonatkozóan elő kell írni számukra az API-adatok gyűjtését, majd az útválasztónak történő továbbítását, ahol a szükséges kiválasztást végre kell hajtani. Ezenkívül az összes EU-n belüli légi járatra vonatkozó API-adatok gyűjtése esetén az utasok nem szereznek tudomást arról, hogy melyik, tagállami értékelés alapján kiválasztott EU-n belüli járatokra vonatkozóan továbbítják az API-adatokat, és így a PNR-adatokat is az utasadat-információs egységeknek. Ez a megközelítés azt is biztosítja, hogy a kiválasztással kapcsolatos minden változtatás gyorsan és hatékonyan végrehajtható legyen, anélkül, hogy indokolatlan gazdasági és működési terheket róna a légi fuvarozókra.
- (17) A személyes adatok védelméhez való alapvető joggal való összhang biztosítása érdekében és az (EU) [API határigazgatás] rendeletnek megfelelően e rendeletnek azonosítania kell az adatkezelőket. A hatékony nyomon követés, a személyes adatok megfelelő védelmének biztosítása és a biztonsági kockázatok minimalizálása érdekében szabályokat kell megállapítani a naplózásra, az adatkezelés biztonságára és az önellenőrzésre vonatkozóan is. Ezeket a rendelkezéseket – amennyiben személyes adatok kezelésével kapcsolatosak – úgy kell érteni, hogy azok kiegészítik a személyes adatok védelméről szóló, általánosan alkalmazandó uniós jogi aktusokat, különösen az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet³⁰, az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvet³¹, valamint az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletet³². E rendelet nem érinti azokat a jogi aktusokat, amelyek e rendelet rendelkezéseivel összhangban a személyes adatok e rendelet szerinti kezelésére is alkalmazandók.
- (18) Az (EU) [API határigazgatás] rendelet alapján létrehozandó és üzemeltetendő útválasztó várhatóan csökkenteni és egyszerűsíteni fogja az API-adatok továbbításához szükséges műszaki kapcsolatokat, és azokat légi fuvarozónként és

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

³² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

utasadat-információs egységenként egyetlen kapcsolatra korlátozza. Ezért ez a rendelet arra kötelezi az utasadat-információs egységeket és a légi fuvarozókat, hogy hozzanak létre ilyen kapcsolatot és valósítsák meg a szükséges integrációt az útválasztóval annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelet által létrehozott, API-adatok továbbítására szolgáló rendszer megfelelően működjön.

- (19) Tekintettel a szóban forgó uniós érdekekre, az e rendeletben előírtaknak megfelelően az útválasztóval való kapcsolattal és integrációval összefüggésben a tagállamoknál felmerülő megfelelő költségek az alkalmazandó jogszabályokkal összhangban és bizonyos kivételektől eltekintve az uniós költségvetést terhelik. Az e kivételek hatálya alá tartozó költségeket az egyes érintett tagállamoknak kell viselniük.
- (20) Az (EU) 2018/1726 rendelettel összhangban a tagállamok megbízhatják az eu-LISA-t a légi fuvarozókkal való kapcsolatok előmozdításával annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat az (EU) 2016/681 irányelv végrehajtásában, különösen a PNR-adatok gyűjtése és az útválasztón keresztül történő továbbítása révén.
- (21) Nem zárható ki, hogy kivételes körülmények között és az e rendelettel, illetve az útválasztó tekintetében az (EU) [API határigazgatás] rendelettel összhangban hozott valamennyi észszerű intézkedés ellenére az útválasztó vagy az utasadat-információs egységeket és a légi fuvarozókat azzal összekapcsoló rendszerek vagy infrastruktúrák működésében hiba lép fel, ami az útválasztó API-adatok továbbítására való használatának műszaki kivitelezhetetlenségéhez vezet. Tekintettel arra, hogy az útválasztó ekkor nem áll rendelkezésre, és a légi fuvarozóknak nem lesz észszerű lehetőségük a hiba által érintett API-adatok alternatív módon történő jogszerű, biztonságos, hatékony és gyors továbbítására, a légi fuvarozók azon kötelezettsége, hogy az API-adatokat továbbítsák az útválasztónak, a műszaki kivitelezhetetlenség időtartama alatt nem alkalmazandó. A hiba időtartamának és negatív következményeinek minimalizálása érdekében az érintett feleknek ebben az esetben haladéktalanul tájékoztatniuk kell egymást, és haladéktalanul meg kell tenniük a műszaki kivitelezhetetlenség kezeléséhez szükséges valamennyi intézkedést. Ez a rendelkezés nem befolyásolja az érintett felek e rendelet szerinti azon kötelezettségeit, hogy biztosítsák az útválasztó, valamint saját vonatkozó rendszerük és infrastruktúrájuk megfelelő működését, sem pedig azt a tényt, hogy a légi fuvarozók szankciókkal sújthatók e kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén, ideértve azt az esetet is, amikor indokolatlanul hivatkoznak a szóban forgó rendelkezésre. Az ilyen visszaélések megakadályozása, valamint a felügyelet és szükség esetén a szankciók alkalmazásának megkönnyítése érdekében azoknak a légi fuvarozóknak, amelyek saját rendszerük és infrastruktúrájuk meghibásodása miatt hivatkoznak erre a rendelkezésre, erről jelentést kell tenniük az illetékes felügyeleti hatóságnak.
- (22) Annak biztosítása érdekében, hogy a légi fuvarozók hatékonyan alkalmazzák e rendelet szabályait, rendelkezni kell az e szabályok felügyeletével megbízott nemzeti hatóságok kijelöléséről és felhatalmazásáról. Az e rendeletben az ilyen felügyeletre – többek között a szükség esetén alkalmazandó szankciókra – vonatkozóan megállapított szabályok nem érinthetik az (EU) 2016/679 rendelettel és az (EU) 2016/680 irányelvvel összhangban létrehozott felügyeleti hatóságok feladatait és hatásköreit, többek között a személyes adatok e rendelet szerinti kezelése tekintetében sem.
- (23) A tagállamoknak hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat, köztük pénzügyi szankciókat kell előírniuk azon légi fuvarozókkal szemben, amelyek nem teljesítik az API-adatok gyűjtésével és továbbításával kapcsolatos, e rendelet szerinti kötelezettségeiket.

- (24) A géppel olvasható API-adatok gyűjtésére szolgáló automatizált eszközökre vonatkozó műszaki követelményekkel és működési szabályokkal, az API-adatok légi fuvarozók általi továbbításakor használandó közös protokollokkal és formátumokkal, az API-adatoknak az útválasztóból az utasadat-információs egységek részére történő továbbítására vonatkozó műszaki és eljárási szabályokkal, valamint az utasadat-információs egységek és a légi fuvarozók útválasztóval való kapcsolatával és integrációjával kapcsolatos intézkedések elfogadása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a 4., 5., 10. és 11. cikk tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak³³ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (25) Valamennyi érdekelt fél, különösen a légi fuvarozók és az utasadat-információs egységek számára elegendő időt kell biztosítani az e rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges előkészületek megtételére, figyelembe véve, hogy ezen előkészületek némelyike – például az útválasztóhoz való kapcsolódásra és a vele való integrációra vonatkozó kötelezettségekkel összefüggésben – csak akkor véglegesíthető, ha az útválasztó kialakítási és fejlesztési szakasza befejeződött, és az útválasztó működésbe lépett. Ezért ezt a rendeletet csak egy azt követő megfelelő időponttól kell alkalmazni, hogy az útválasztó a Bizottság által az (EU) [API határigazgatás] rendelettel összhangban meghatározott időpontban működésbe lépett. A Bizottság számára azonban lehetővé kell tenni, hogy e rendelet alapján már egy korábbi időponttól kezdve felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelettel létrehozott rendszer a lehető leghamarabb működésbe lépjen.
- (26) E rendelet céljait, nevezetesen a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzéséhez, felderítéséhez, nyomozásához és a vádeljárás lefolytatásához való hozzájárulást, tekintettel az érintett bűncselekmények transznacionális dimenziójára és hatékony kezelésük érdekében a határokon átnyúló együttműködés szükségességére, a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani, és azok uniós szinten jobban megvalósíthatók. Az Unió ezért intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (27) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (28) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről

³³ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország bejelentette, hogy részt kíván venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában.] VAGY [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében, a jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

- (29) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor, és a biztos [XX]-án/-én véleményt nyilvánított³⁴,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

A terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából ez a rendelet a következőkre vonatkozó szabályokat állapítja meg:

- a) az EU-n kívüli és a kiválasztott EU-n belüli légi járatokra vonatkozó előzetes utasinformációk (a továbbiakban: API-adatok) légi fuvarozók általi gyűjtése;
- b) az API-adatok légi fuvarozók általi továbbítása az útválasztónak;
- c) az EU-n kívüli és a kiválasztott EU-n belüli légi járatokra vonatkozó API-adatok továbbítása az útválasztóból az utasadat-információs egységeknek.

2. cikk

Hatály

Ez a rendelet a menetrend szerinti vagy nem menetrend szerinti, EU-n kívüli vagy EU-n belüli légi járatokat üzemeltető légi fuvarozókra alkalmazandó.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „légi fuvarozó”: az (EU) 2016/681 irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott légi közlekedési vállalkozás;
- b) „EU-n kívüli légi járat”: az (EU) 2016/681 irányelv 3. cikkének 2. pontjában meghatározott bármely légi járat;

³⁴ [HL C ...].

- c) „EU-n belüli légi járat”: az (EU) 2016/681 irányelv 3. cikkének 3. pontjában meghatározott bármely légi járat;
- d) „menetrend szerinti légi járat”: az (EU) [API határigazgatás] rendelet 3. cikkének e) pontjában meghatározott légi járat;
- e) „nem menetrend szerinti légi járat”: az (EU) [API határigazgatás] rendelet 3. cikkének f) pontjában meghatározott légi járat;
- f) „utas”: az (EU) 2016/681 irányelv 3. cikkének 4. pontjában meghatározott bármely személy;
- g) „személyzet”: az (EU) [API határigazgatás] rendelet 3. cikkének h) pontjában meghatározott bármely személy;
- h) „utazó”: az (EU) [API határigazgatás] rendelet 3. cikkének i) pontjában meghatározott bármely személy;
- i) „előzetes utasinformációs adatok” vagy „API-adatok”: az (EU) [határigazgatás] rendelet 3. cikkének j) pontjában meghatározott adatok;
- j) „utasnyilvántartási adatállomány” vagy „PNR”: az (EU) 2016/681 irányelv 3. cikkének 5. pontjában meghatározott, az egyes utasoknak az utazáshoz kötelezően megadandó adatait tartalmazó adatállomány;
- k) „utasadat-információs egység”: a Bizottság által az (EU) 2016/681 irányelv 4. cikkének (1), illetve (5) bekezdése alapján közzétett értesítésekben, illetve módosításokban szereplő, valamely tagállam által létrehozott illetékes hatóság;
- l) „terrorista bűncselekmények”: az (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁵ 3–12. cikkében meghatározott bűncselekmények;
- m) „súlyos bűncselekmény”: az (EU) 2016/681 irányelv 3. cikkének 9. pontjában meghatározott bűncselekményi tényállások;
- n) „útválasztó”: az (EU) [API határigazgatás] rendelet 3. cikkének k) pontjában meghatározott útválasztó;
- o) „személyes adat”: az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 1. pontjában meghatározott bármely információ.

2. FEJEZET

AZ API-ADATOK KEZELÉSE

4. cikk

Az API-adatok légi fuvarozók általi gyűjtése, továbbítása és törlése

- (1) A légi fuvarozók a 2. cikkben említett járatok tekintetében gyűjtik az utazók API-adatait abból a célból, hogy ezen API-adatokat a 6. cikkel összhangban továbbítsák az útválasztónak. Az egy vagy több légi fuvarozó közötti helymegosztási megállapodás alapján közlekedő légi járatok esetében az API-adatok továbbításának kötelezettsége a légi járatot üzemeltető légi fuvarozót terheli.

³⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 88., 2017.3.31., 6. o.).

- (2) A légi fuvarozók oly módon gyűjtik az API-adatokat, amely biztosítja, hogy a (6) bekezdéssel összhangban általuk továbbított API-adatok pontosak, hiánytalanok és naprakészek legyenek.
- (3) A légi fuvarozók az (EU) [API határellenőrzés] rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a)–d) pontjában említett API-adatokat automatizált eszközökkel gyűjtik, az érintett utazó úti okmányában szereplő, géppel olvasható adatok gyűjtése céljából. Ezt az (5) bekezdésben említett részletes műszaki követelményekkel és működési szabályokkal összhangban hajtják végre, amennyiben sor került ilyen szabályok elfogadására és azok alkalmazandók.

Amennyiben azonban az automatizált eszközök használata nem lehetséges, mert az úti okmány nem tartalmaz géppel olvasható adatokat, a légi fuvarozók ezeket az adatokat manuálisan gyűjtik oly módon, amely biztosítja a (2) bekezdésnek való megfelelést.

- (4) A légi fuvarozók megbízható, biztonságos és naprakész automatizált eszközöket használnak az API-adatok e rendelet szerinti gyűjtése céljából.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása révén kiegészítse ezt a rendeletet azáltal, hogy megállapítja az (EU) [API határellenőrzés] rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a)–d) pontjában említett API-adatoknak az e cikk (3) és (4) bekezdésével összhangban, automatizált eszközökkel történő gyűjtésére vonatkozó részletes műszaki követelményeket és működési szabályokat.
- (6) A légi fuvarozók az (1) bekezdés szerint gyűjtött API-adatokat elektronikus úton továbbítják az útválasztónak. Ezt a (9) bekezdésben említett részletes szabályokkal összhangban hajtják végre, amennyiben sor került ilyen szabályok elfogadására és azok alkalmazandók.
- (7) A légi fuvarozók továbbítják az API-adatokat az utasfelvétel időpontjában és közvetlenül a járatzárás után is, azaz akkor, amikor az utazók felszálltak az indulásra készülő légi járműre, és az utazóknak már nem áll módjukban felszállni a légi járműre vagy elhagyni azt.
- (8) A légi fuvarozók azon lehetőségének sérelme nélkül, hogy amennyiben az szokásos üzleti tevékenységükhöz szükséges, az alkalmazandó joggal összhangban megőrizték és felhasználják az adatokat, a légi fuvarozók haladéktalanul helyesbítik, kiegészítik vagy frissítik, illetve véglegesen törlik az érintett API-adatokat az alábbi két esetben:
- a) ha tudomásukra jut, hogy a gyűjtött API-adatok pontatlanok, hiányosak, már nem naprakészek vagy azokat jogellenesen kezelték, vagy hogy a továbbított adatok nem minősülnek API-adatoknak;
 - b) ha az API-adatok (3) bekezdés szerinti továbbítása megtörtént.

Amennyiben a légi fuvarozóknak a (6) bekezdés szerinti adattovábbítás befejezése után jutnak tudomására az e bekezdés első albekezdésének a) pontjában említettek, erről haladéktalanul tájékoztatják a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökséget (eu-LISA). Ezen információ kézhezvételét követően az eu-LISA haladéktalanul tájékoztatja azokat az utasadat-információs egységeket, amelyek megkapták az útválasztón keresztül továbbított API-adatokat.

- (9) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása révén kiegészítse ezt a rendeletet azáltal, hogy megállapítja az API-adatok útválasztónak történő, a (6) bekezdésben említett továbbításához használandó közös protokollokra és támogatott adatformátumokra vonatkozó szükséges részletes szabályokat.

5. cikk

Az API-adatok továbbítása az útválasztóból az utasadat-információs egységeknek

- (1) Az útválasztó haladéktalanul és automatizált módon továbbítja a légi fuvarozók által a 4. cikk alapján részére továbbított API-adatokat a légi járat leszállásának vagy felszállásának helye szerinti tagállam, illetve EU-n belüli légi járatok esetében mindkét tagállam utasadat-információs egységeinek. Amennyiben egy légi járat egy vagy több közbelső leszállást hajt végre az indulás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamok területén, az útválasztó valamennyi érintett tagállam utasadat-információs egységének továbbítja az API-adatokat.

E továbbítás céljából az eu-LISA összeállít és naprakészen tart egy megfelelési táblázatot a különböző indulási és érkezési repülőterek, valamint azon országok között, amelyekhez tartoznak.

Az EU-n belüli légi járatok esetében azonban az útválasztó csak a (2) bekezdésben említett jegyzékben szereplő légi járatok tekintetében továbbítja az API-adatokat az utasadat-információs egységnek.

Az útválasztó a (3) bekezdésben említett részletes szabályokkal összhangban továbbítja az API-adatokat, amennyiben sor került ilyen szabályok elfogadására és azok alkalmazandók. (2) Azok a tagállamok, amelyek az (EU) 2016/681 irányelv 2. cikkével összhangban az említett irányelv EU-n belüli légi járatokra való alkalmazása mellett döntenek, összeállítják az érintett EU-n belüli légi járatok jegyzékét, és e rendelet alkalmazásának a 21. cikk második albekezdésében említett kezdőnapjáig az eu-LISA rendelkezésére bocsátják ezt a jegyzéket. Ezek a tagállamok az említett irányelv 2. cikkével összhangban rendszeresen felülvizsgálják és szükség esetén frissítik a jegyzékeket, és a frissített jegyzékeket haladéktalanul az eu-LISA rendelkezésére bocsátják. Az e jegyzékekben foglalt információk bizalmasan kezelendők.

- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása révén kiegészítse ezt a rendeletet azáltal, hogy megállapítja az API-adatoknak az (1) bekezdésben említett útválasztóból történő továbbítására vonatkozó szükséges részletes műszaki és eljárási szabályokat.

3. FEJEZET

NAPLÓZÁS, A SZEMÉLYES ADATOK VÉDELME ÉS BIZTONSÁG

6. cikk

Naplózás

- (1) A légi fuvarozók az e rendelet szerinti, a 4. cikk (3) bekezdésében említett automatizált eszközök használatával végzett valamennyi adatkezelési műveletet naplózzák. Ezek a naplók tartalmazzák az API-adatok továbbításának napját, időpontját és helyét.

- (2) Az (1) bekezdésben említett naplók kizárólag az API-adatok biztonságának és integritásának, valamint az adatkezelés jogszerűségének biztosítására használhatók fel, különös tekintettel az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelésre, beleértve az e követelmények megsértése esetén a 15. és 16. cikk szerint alkalmazandó szankciókkal kapcsolatos eljárásokat is.
- (3) A légi fuvarozók megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy védjék az általuk az (1) bekezdés alapján létrehozott naplókat a jogosulatlan hozzáféréssel és más biztonsági kockázatokkal szemben.
- (4) A légi fuvarozók az általuk az (1) bekezdés alapján létrehozott naplókat az említett naplók létrehozásának időpontjától számított egy évig megőrzik. Ezen időtartam lejártá után haladéktalanul és véglegesen törlik az említett naplókat.

Ha azonban ezekre a naplókra szükség van az API-adatok biztonságának és integritásának vagy az adatkezelési műveletek jogszerűségének nyomon követésére vagy biztosítására irányuló eljárásokhoz a (2) bekezdésben említettek szerint, és ezek az eljárások az első albekezdésben említett időtartam lejártakor már megkezdődtek, a légi fuvarozók az említett eljárásokhoz szükséges ideig megőrizhetik ezeket a naplókat. Ebben az esetben haladéktalanul törlik ezeket a naplókat, amint azokra már nincs szükség az említett eljárásokhoz.

7. cikk

Személyesadat-kezelők

Az utasadat-információs egységek az (EU) 2016/680 irányelv 3. cikkének 8. pontja értelmében vett adatkezelők a személyes adatnak minősülő API-adatok e rendelet szerinti, útválasztón keresztül történő kezelése tekintetében, beleértve ezen adatok továbbítását és műszaki okokból az útválasztóban való tárolását is.

A légi fuvarozók az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 7. pontja értelmében vett adatkezelők a személyes adatnak minősülő API-adatok általuk történő, e rendelet szerinti gyűjtésével és az útválasztónak való továbbításával kapcsolatos kezelése tekintetében.

8. cikk

Biztonság

Az utasadat-információs egységek és a légi fuvarozók garantálják az e rendelet szerint általuk kezelt API-adatok, különösen a személyes adatnak minősülő API-adatok biztonságát.

E biztonság garantálása érdekében az utasadat-információs egységek és a légi fuvarozók saját felelősségi körüknek megfelelően és az uniós joggal összhangban együttműködnek egymással és az eu-LISA-val.

9. cikk

Önellenőrzés

A légi fuvarozók és az utasadat-információs egységek nyomon követik az e rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítését, különösen a személyes adatnak minősülő API-adatok általuk történő kezelése tekintetében, többek között a 7. cikkben említett naplók gyakori ellenőrzése révén.

4. FEJEZET

AZ ÚTVÁLASZTÓVAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

10. cikk

Az utasadat-információs egységek kapcsolata az útválasztóval

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy utasadat-információs egységeik kapcsolódjanak az útválasztóhoz. Biztosítják az e rendelet alapján továbbított API-adatok fogadására és további kezelésére szolgáló nemzeti rendszereik és infrastruktúrájuk útválasztóval való integrációját.

A tagállamok biztosítják, hogy az útválasztóval való kapcsolat és integráció lehetővé tegye utasadat-információs egységeik számára az API-adatok fogadásának és további kezelésének, valamint a kapcsolódó kommunikációnak a jogszerű, biztonságos, hatékony és gyors végrehajtását.

- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása révén kiegészítse ezt a rendeletet azáltal, hogy megállapítja az útválasztóval való, (1) bekezdésben említett kapcsolatokra és integrációra vonatkozó szükséges részletes szabályokat.

11. cikk

A légi fuvarozók kapcsolata az útválasztóval

- (1) A légi fuvarozók biztosítják az útválasztóval való kapcsolatukat. Biztosítják az e rendelet alapján továbbított API-adatok fogadására szolgáló rendszereik és infrastruktúrájuk útválasztóval való integrációját.

A légi fuvarozók biztosítják, hogy az útválasztóval való kapcsolat és integráció lehetővé tegye számukra az API-adatok továbbításának, valamint a kapcsolódó kommunikációnak a jogszerű, biztonságos, hatékony és gyors végrehajtását.

- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása révén kiegészítse ezt a rendeletet azáltal, hogy megállapítja az útválasztóval való, (1) bekezdésben említett kapcsolatokra és integrációra vonatkozó szükséges részletes szabályokat.

12. cikk

A tagállamok költségei

- (1) Az útválasztóval való, 10. cikkben említett kapcsolattal és integrációval kapcsolatban a tagállamoknál felmerülő költségek az Unió általános költségvetését terhelik.

Ez azonban nem terjed ki a következő költségekre, amelyek következésképpen a tagállamokat terhelik:

- a) a projektirányítás költségei, beleértve a megbeszélések, a missziók és az irodák költségeit;
- b) a nemzeti informatikai rendszerek tárhelyszolgáltatásának költségei, beleértve a fizikai tér, a megvalósítás, a villamos energia és a hűtés költségeit;
- c) a nemzeti informatikai rendszerek üzemeltetésének költségei, beleértve az üzemeltetőket és a támogatási szerződéseket;

- d) a nemzeti kommunikációs hálózatok kialakításának, fejlesztésének, megvalósításának, üzemeltetésének és karbantartásának költségei.
- (2) A tagállamokat terhelik továbbá az útválasztóval való kapcsolatuk és integrációjuk adminisztrációjával, használatával és karbantartásával kapcsolatos költségek.

13. cikk

Az útválasztó használatának műszaki kivitelezhetetlensége esetén fogantatosítandó intézkedések

- (1) Amennyiben az útválasztó meghibásodása miatt az útválasztó API-adatok továbbítására való használata műszakilag kivitelezhetetlen, az eu-LISA automatizált módon haladéktalanul értesíti a légi fuvarozókat és az utasadat-információs egységeket a műszaki kivitelezhetetlenségről. Ebben az esetben az eu-LISA haladéktalanul intézkedéseket hoz az útválasztó használatát gátló műszaki kivitelezhetetlenség elhárítására, és haladéktalanul értesíti az érintett feleket a sikeres elhárításról.

Az említett értesítések közötti időszakban a 4. cikk (6) bekezdése nem alkalmazandó, amennyiben a műszaki kivitelezhetetlenség megakadályozza az API-adatok útválasztónak történő továbbítását. Amennyiben ez az eset áll fenn, a 4. cikk (1) bekezdése az adott időszakban nem alkalmazandó a szóban forgó API-adatokra.

- (2) Amennyiben egy tagállam 10. cikkben említett rendszereinek vagy infrastruktúrájának meghibásodása miatt az útválasztó API-adatok továbbítására való használata műszakilag kivitelezhetetlen, az adott tagállam utasadat-információs egysége automatizált módon haladéktalanul értesíti a légi fuvarozókat, a többi utasadat-információs egységet, az eu-LISA-t és a Bizottságot a műszaki kivitelezhetetlenségről. Ebben az esetben az adott tagállam haladéktalanul intézkedéseket hoz az útválasztó használatát gátló műszaki kivitelezhetetlenség elhárítására, és haladéktalanul értesíti az érintett feleket a sikeres elhárításról.

Az említett értesítések közötti időszakban a 4. cikk (6) bekezdése nem alkalmazandó, amennyiben a műszaki kivitelezhetetlenség megakadályozza az API-adatok útválasztónak történő továbbítását. Amennyiben ez az eset áll fenn, a 4. cikk (1) bekezdése az adott időszakban nem alkalmazandó a szóban forgó API-adatokra.

- (3) Amennyiben egy légi fuvarozó 11. cikkben említett rendszereinek vagy infrastruktúrájának meghibásodása miatt az útválasztó API-adatok továbbítására való használata műszakilag kivitelezhetetlen, az adott légi fuvarozó automatizált módon haladéktalanul értesíti az utasadat-információs egységeket, az eu-LISA-t és a Bizottságot a műszaki kivitelezhetetlenségről. Ebben az esetben az adott légi fuvarozó haladéktalanul intézkedéseket hoz az útválasztó használatát gátló műszaki kivitelezhetetlenség elhárítására, és haladéktalanul értesíti az érintett feleket a sikeres elhárításról.

Az említett értesítések közötti időszakban a 4. cikk (6) bekezdése nem alkalmazandó, amennyiben a műszaki kivitelezhetetlenség megakadályozza az API-adatok útválasztónak történő továbbítását. Amennyiben ez az eset áll fenn, a 4. cikk (1) bekezdése az adott időszakban nem alkalmazandó a szóban forgó API-adatokra.

Amennyiben a műszaki kivitelezhetetlenséget sikeresen elhárították, az érintett légi fuvarozó haladéktalanul jelentést nyújt be a 15. cikkben említett illetékes nemzeti felügyeleti hatóságnak, amely tartalmazza a műszaki kivitelezhetetlenséggel

kapcsolatos valamennyi szükséges részletet, beleértve a műszaki kivitelezhetetlenség okait, mértékét és következményeit, valamint az elhárítás érdekében hozott intézkedéseket.

14. cikk

Az útválasztóval kapcsolatos felelősség

Ha egy tagállam vagy egy légi fuvarozó e rendelet szerinti kötelezettségei teljesítésének elmulasztása az útválasztó károsodásához vezet, az adott tagállam vagy légi fuvarozó felel az okozott kárért, kivéve, ha és amilyen mértékben az eu-LISA elmulasztotta meghozni a kár megelőzéséhez vagy hatásának minimalizálásához szükséges észszerű intézkedéseket.

5. FEJEZET

FELÜGYELET, SZANKCIÓK ÉS KÉZIKÖNYV

15. cikk

Nemzeti felügyeleti hatóság

- (1) A tagállamok kijelölnék egy vagy több nemzeti felügyeleti hatóságot, amelyek felelősek e rendelet rendelkezéseinek légi fuvarozók általi, területükön történő alkalmazásának ellenőrzéséért és az e rendelkezéseknek való megfelelés biztosításáért.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti felügyeleti hatóságok rendelkezzenek az e rendelet szerinti feladataik ellátásához – köztük adott esetben a 16. cikkben említett szankciók kiszabásához – szükséges valamennyi eszközzel, illetve valamennyi vizsgálati és végrehajtási hatáskörrel. A tagállamok részletes szabályokat állapítanak meg e feladatok ellátására és e hatáskörök gyakorlására vonatkozóan, biztosítva, hogy a feladatok ellátása és a hatáskörök gyakorlása hatékony, arányos és visszatartó erejű legyen, és az uniós jog által garantált alapvető jogokkal összhangban álló biztosítékok hatálya alá tartozzon.
- (3) A tagállamok e rendelet alkalmazásának a 21. cikk második albekezdésében említett kezdőnapjáig értesítik a Bizottságot az (1) bekezdés szerint általuk kijelölt hatóságok nevééről és elérhetőségéről, valamint a (2) bekezdés szerint megállapított részletes szabályokról. Minden későbbi vonatkozó változásról vagy módosításról haladéktalanul értesítik a Bizottságot.
- (4) Ez a cikk nem érinti az (EU) 2016/679 rendelet 51. cikkében és az (EU) 2016/680 irányelv 41. cikkében említett felügyeleti hatóságok hatásköreit.

16. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtásának biztosítása érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

A tagállamok e rendelet alkalmazásának a 21. cikk második albekezdésében említett kezdőnapjáig értesítik a Bizottságot e szabályokról és intézkedésekről, és haladéktalanul értesítik a Bizottságot minden későbbi vonatkozó módosításról.

17. cikk

Gyakorlati kézikönyv

A Bizottság az utasadat-információs egységekkel, más érintett tagállami hatóságokkal, a légi fuvarozókkal és az érintett uniós ügynökségekkel szorosan együttműködve összeállít és nyilvánosan elérhetővé tesz egy gyakorlati kézikönyvet, amely e rendelet végrehajtására vonatkozó iránymutatásokat, ajánlásokat és bevált gyakorlatokat tartalmaz.

A gyakorlati kézikönyv figyelembe veszi a már meglévő, kapcsolódó kézikönyvek tartalmát.

A Bizottság a gyakorlati kézikönyvet ajánlás formájában fogadja el.

6. FEJEZET

MÁS MEGLÉVŐ JOGI AKTUSOKKAL VALÓ KAPCSOLAT

18. cikk

Az (EU) 2019/818 rendelet módosítása

A 39. cikk (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A SIS-t, az Eurodac-ot és az ECRIS-TCN-t szabályozó jogi eszközökkel összhangban e rendszerek célkitűzéseinek támogatása, valamint a rendszerek közötti statisztikai adatok és elemzési jelentések szakpolitikai, működési és adatminőségi célokból történő biztosítása érdekében létrejön a jelentések és statisztikák központi adattára (CRRS). A CRRS az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelet* [*e rendelet*] célkitűzéseit is támogatja.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) [szám] rendelete (xy dátum) a [hivatalosan elfogadott cím]-ről/-ről (HL L...).

(2) Az eu-LISA létrehozza és megvalósítja a CRRS-t, valamint műszaki telephelyein tárhelyszolgáltatást biztosít a CRRS számára, amely az (EU) 2018/1862 rendelet 74. cikkében, valamint az (EU) 2019/816 rendelet 32. cikkében említett adatokat és statisztikákat uniós információs rendszerek szerint logikailag különválasztva tartalmazza. Az eu-LISA emellett adatokat és statisztikákat gyűjt az (EU) .../... rendelet* [*e rendelet*] 13. cikkének (1) bekezdésében említett útválasztóból. A CRRS-hez ellenőrzött és biztonságos módon, egyedi felhasználói profilokkal, kizárólag jelentések és statisztikák készítése céljából biztosítható hozzáférés az (EU) 2018/1862 rendelet 74. cikkében, az (EU) 2019/816 rendelet 32. cikkében és az (EU) .../... rendelet* [*e rendelet*] 13. cikkének (1) bekezdésében említett hatóságok számára.”

7. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

19. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 4. cikk (5) és (9) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 10. cikk (2) bekezdésében és a 11. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson

alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól [a rendelet elfogadásának napja]-tól/-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 4. cikk (5) és (9) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 10. cikk (2) bekezdésében és a 11. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

20. cikk

Nyomon követés és értékelés

- (1) A Bizottság [négy évvel e rendelet hatálybalépésének napja után]-ig, majd azt követően négyévente jelentést készít, amely átfogó értékelést tartalmaz e rendeletről, beleértve a következők értékelését:
 - a) e rendelet alkalmazása;
 - b) az e rendeletben kitűzött célok megvalósulásának mértéke;
 - c) e rendelet hatása az uniós jog szerint védelmet élvező alapvető jogokra.
 - d) A Bizottság az értékelő jelentést benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az európai adatvédelmi biztosnak és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének. A Bizottság az elvégzett értékelés fényében adott esetben e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé.
- (2) A tagállamok és a légi fuvarozók kérésre a Bizottság rendelkezésére bocsátják az (1) bekezdésben említett jelentés elkészítéséhez szükséges információkat. A tagállamok azonban eltekinthetnek az ilyen információk szolgáltatásától, ha és amennyiben ez utasadat-információs egységeik vagy más bűnüldöző hatóságai bizalmas munkamódszerei felfedésének, valamint folyamatban lévő nyomozásai veszélyeztetésének elkerüléséhez szükséges. A Bizottság biztosítja a rendelkezésre bocsátott bizalmas információk megfelelő védelmét.

21. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A rendelet két évvel azt követően válik alkalmazandóvá, hogy az útválasztó a Bizottság által az (EU) [API határigazgatás] rendelet 27. cikkével összhangban meghatározott időpontban működésbe lép.

A 4. cikk (5) és (9) bekezdése, az 5. cikk (3) bekezdése, a 10. cikk (2) bekezdése, a 11. cikk (2) bekezdése és a 19. cikk azonban [*e rendelet hatálybalépésének napja*]-tól/-től alkalmazandó.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

E javaslat pénzügyi vonatkozásait az (EU) [API határigazgatás] rendeletre irányuló javaslat mellékletében szereplő közös pénzügyi kimutatás tartalmazza.